

1910 október hó Hétfőveltem
Tapp

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K — f.
Vidéken „ 9 K, „ 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Gyarmathy-palota, földszint az udvarban.

Mit mondott Láng Lajos, Debrecen képviselője a király előtt?

Delegátusok tisztelgése.

A trónbeszéd.

Bécsből jön a távirati értesítés arról, hogy a magyar delegáció tagjait ma délelőtt tíz órakor fogadta a király. A delegátusok nevében Láng Lajos, v. b. t. t., Debrecen szab. kir. város harmadik kerületének országgyűlési képviselője, mint a delegáció elnöke, a következő beszédet mondotta:

Császári és apostoli királyi Felség! Legkegyelmesebb Urunk! A magyar országos bizottság, öröklött és szakadatlan hagyományából mély alattvalói hódolattal jelenik meg Felséged magas színe előtt. Felséged magyar kormányának előterjesztéseit törvény által kijelölt hatáskörünkben odaadó buzgalommal fogjuk tárgyalni.

A külügyek terén meggyőződésünk egész erejével és bensőségével ra aszkodunk azon szövetséges irányhoz, a

melynek szikleszilárd alapjait Felséged bölcsesége rakta le. A közömu tapasztalatai nyílesen igazolja, hogy a hármasszövetség az európai béke legfontosabb záloga és hogy reánk nézve is a monarchia tekintélyének és világhatalmi állásának csorbitatlan megóvása mellett ez az irány biztosítja leginkább a béke áldásait.

A véderőben mi a trón hatalmának és fényének és a monarchia mindkét állama biztonságának büszke kezességét látjuk, mely az általános védkötelezettség intézményében hus a mi husunkból, vér a mi vérünkéből és mint ilyen, kétszeresen számíthat a mi lezmelegebb érdeklődésünkre. Ami a véderő szükségleteiből a védelem szempontjából elengedhetetlennek mutatkozik, azt a magyar országos bizottság kötelességszerűleg jóakaró megfontolás tárgyává akarja tenni, de ugyanakkor lelkiismeretesen fog öröködni afelett is, hogy áldozataink mindig arányban legyenek a nemzet teherviselési képességével, mert a nemzet anyagi jóléte, annak fenntartása és fejlesztése összes állami életünknek s ezzel védképességünknek is mellőzhetetlen előfeltétele. Valahányszor ezen országos bizottság Felséged magas színe előtt megjelenik, a törvény által kijelölt feladatok nagysága és komolysága, nemkülönben Felséged személye iránt minden magyar emberben élő hűség és lelkiesedés az ünnepélyesség varázsát váltja ki szívünkéből.

Fokozott ez érzésünk ma, amidőn megjelenésünk arra az évre esik, melyben Felséged töretlen erővel 80-ik évét töltötte be. A nagy életkor teljes testi és szellemi ruganyosságban, a deledő férfikor munkabírásával és munkakedvvel ritka adomány, mely örömteljes hállával tölti be keblünket az isteni gondviselés kegyelme iránt. Növeli ez örömmünket még ama lélekemelő öntudat, hogy az egész művelt világ népei és koronás fői h doló tisztelettel hajolnak meg Felséged nagy emberi és fejedelmi erényei előtt.

Es van még egy szép és magasztos érzés, mely a monarchia mindkét államai polgárainak szívét betölti.

Voltak a közel multban napok, nehéz, válságos napok, midőn emberileg lehetetlennek látszott, hogy a monarchia békés uton érvényesíthesse kétségtelen jogait. A monarchia mindkét államának népei el voltak rá készülve, hogy fegyverhez kell nyulniok. Vitéz hadseregünket magasán loogó lelkesedés kísérte nehéz fáradaimaiban és mindenki boldog volt, aki a szent ünnepeken a meleg családi tűzhelytől elszakadt, távol, messzeségben vésszel és viharral dacoló fiainkat a szeretet jeleivel megörvendeztetette.

Az összetartozandóság érzete nép és hadsereg között Felséged hosszú uralma alatt sohasem volt bensőbb és teljesebb, mint e válságos napokban. S a hűség a trónhoz és hazához oly erős volt, hogy

Elismert legszebb nyakkendők Feketénel

Az egyszeri ember.

Tetszik tudni, az egyszeri emberről sok mindenféle anekdotta kering. A jó öreg, akik a szebb idöket élték, sokat beszélnek az egyszeri emberről, aki annyiban különbözik a mesebeli hercegektől, hogy azok az óperenciás tengeren tul, az egyszeri ember pedig az óperenciás tengeren innen élt.

Hát ez az egyszeri ember többek között egyszer juhokat hajtott. Hajthatott volna ugyan lovakat is, de a mese kedvéért most éppen juhokat kellett neki hajtani.

— Utja a falu végén vezetett el, ahol szembe találkozott a jegyzővel. A jegyző urat érdekelte minden, még az is, hogy az egyszeri ember hová hajtja a juhokat.

Meg is kérdezte tőle:

— Honnan hajtja kend azokat a juhokat?

Nagyot nézett az egyszeri ember erre

a kérdésre s már úgy, ahogy az egyszeri embereknél szokás volt, kurtán furcsán azal felelt, hogy:

- Hát a hátuk mögöl.
- Miért hajtja kend?
- Mert nem hivatom.
- Merre hajtja kend?
- Hát az orruk felé.

Már ez bosszautani kezdte a jegyző urat. Mégis csak nagy vakmerőség kell hozzá, hogy az egyszeri ember ilyen egyszerűen térjen ki az ő kérdései elől s dühösen mordult rá:

- No, kend se érdemi meg, hogy rá-süssön a nap.
- Nem is azt akarom én, hogy a nap, hanem, hogy a feleségem süssön.
- Nincs kenddel mit beszélni.
- Hiszen nem beszélni, hanem hajtani akarok én.
- De nem a szép szóra.
- Bizony nem, hanem a dombra.
- A jegyző ur latta, meggyőződött róla,

hogy mire sem megy az egyszeri emberrel s dühösen kiáltott rá.

— Verjen meg az isten.

— Az egyszeri embert ez sem hozta ki a sodrából, hanem nyugodtan fordult a jegyző felé, tisztességtudóan megemelte a kalapját s az volt rá a válasza:

— Áldjon meg az Isten!

Még csak ez ütött szeged a jegyző ur fejébe. Rosszat kíván neki és az egyszeri ember jóval viszonozza. Megállott s banni kezdte, hogy olyan dühös volt az emberre.

Még nem járt messze. Ha kiált, majd meghallja. Szándékát csakhamar tett követte. Utána szólott az embernek:

— Hallja-e kend?

— Hallom!

— Megbántam ám, amit kendnek kívántam.

Az egyszeri ember erre is röviden válaszolt s azt mondta:

— Én is!

folyó évi november hó 1-én

Üzlethelyiségemet Piac-utca 32. szám alá helyezem át,

mely alkalomból a jelenleg raktáron levő **Rose Dezső** órás és arany, ezüstneműek, órák és ékszerek ékszerész felette olcsó árban lesznek elárusítva. Debrecen, Piac-u. 55. Hungária mellett.

csak egy nagy, hatalmas és szent érzés fogta el Felsőged minden hű alattvalóját; meghozni minden áldozatot, hogy derék hadseregünk minél fényesebb győzelmet arathasson a reánk erőszakolt és kikerülhetetlennek látszott harcban. E mellett elmúlt minden érzés, még a szülők, rokonok és barátok természetes aggodalma is vesszélyben forgó drága szeretteiért.

Csak a mikor elvonult a fürgeteg, akkor tört ki a gyötört idegekből a megkönnyebbülés fohásza. És ami akkor milliók szemében ragyogott, az a könny nem a fájdalom, nem is az öröm — a mérhetetlen hála könyve volt azon nagy és jóságos uralkodó iránt, akinek nemzedékek tapasztalatán érlelt bölcsesége és minden alattvalóját egyformán felőlelő atyai szíve vitte végbe egyedül azt a csodát, hogy oly fényes és vértelen győzelmet arattunk, amelynek dicsőségére egyetlen alattvalójának áldozata sem vett árnyat.

Mindezen érzésünket, melyek e pillanatban szívünket, lelkünket átjárják, a melyeknek visszaadására szegény a leggazdagabb nyelv és halavány a legragyogóbb költői képzelet, Felsőged ezen hű magyar országos bizottsága azon egyszerű szavakba foglalja össze, amelyek édes, szeretett hazánkban a négyes folyamok partján és a hármass hegyek tövében milliószoros visszhangra találnak minden magyar szívében: Eljen, sokáig éljen a magyarok királya. (Viharos éljenzés.)

A király beszéde.

Ő felsége ezután a következő beszédet intézte a magyar delegáció tagjaihoz:

Személyemhez való hű ragaszkodásuk biztosítása, melyet az imént kifejezésre juttattak, élénk megelégedéssel és meleg hálával tölt el. Az országos bizottságok legutóbbi ülészése idején, egy a monarchiára nézve jelentős esemény folyt le. Ugyanis akkor hirdetem ki uralkodói jogaimnak Boszniára és Hercegovinára történt kiterjesztését. Különös megelégedésemre szolgál, hogy az erre vonatkozó akció békés uton teljes sikerre vezetett.

Az európai helyzet, mely egy ideig fenyegető feszültséget mutatott, örvendően tisztult. Megnyugvással közölhetem önökkel, hogy a német birodalommal és az olasz királysággal fennálló szövetségünk, ha lehetséges, még szorosabbakká és bensőbbé váltak. Igen kielégítő az összes többi hatalmakhoz való viszonyaink is.

Azon várakozások, hogy az Ausztria-Magyarországon és az Ozmán birodalom közötti viszony kedvezően fog végződni, az 1909. év tavaszán létrejött entente jegyzőkönyv folytán beteljesültek; valamint a többi hatalmak, úgy mi is legjobb kívánságainkkal kísérik az ezen állam erősítésére irányuló törekvéseket.

Hadügyi kormányzatom az országos bizottságnak utólagos alkotmányos hozzájárulását fogja kérni azon rendkívüli kiadásokhoz, melyek a múlt évi külügyi válságok alatt elkerülhetetlenek voltak. A hadsereg és a tengerészetnek ezáltal elért nagyobb készenléte folytán kormányom azon helyzetben volt, hogy a békés politika terét nem kellett elhagynia.

E tapasztalat ösztönzés arra, hogy a véderő harc-képességének fenntartásához

okvetlenül szükséges eszközök a hadügyi és a tengerészeti igazgatás rendelkezésére bocsáttassanak és ezáltal a monarchiának a lehetősége megadassék, hogy saját érdekei mellett az európai béke érdekeit is hatályosan képviselhesse. Az erre való készség azonban mindig csak a monarchia két államának pénzügyi teljesítő képességére való figyelemmel lesz igénybe veendő.

Ehhez képest hadügyi kormányzatom az 1910. évre szóló előirányzati tőbbletet a legszükségesebbre szorította. Az erre vonatkozó javaslatokban a zsoldilletményben álló egyének anyagi helyzetének javítása tekintetbe vétetett.

Az alkotmányos intézményeknek Bosznia és Hercegovinában általam két évvel ezelőtt kilátásba helyezett életbeléptetése azon célból, hogy a lakosság a tartományi ügyek intézésébe bevonassék, immár tényre vált. Az első bosnyák-hercegovinai tartománygyűlés a folyó év nyarán ülésezett. Kifejezést kívánok adni azon bizodalomnak, hogy ez új intézmény működése, kormányom igyekezetével összhangban, a tartomány művelődési és anyagi haladását elő fogja mozdítani.

A benyújtott előterjesztéseket hazafias buzgalmukra és kipróbált belátásukra bízván, teljes szívből üdvözlöm önöket. (Lelkes éljenzés.)

EGYHÁZ ÉS ISKOLA

A ref. egyház gazdasági tanácsa tegnap délután 4 órakor ülést tartott, a melyen folyó ügyeket intéztek el.

Általános sztrájk Franciaországban.

Nem járnak a vasutak. Utazás automobilon.

Páris, október 13.

Az Orleans-vasut alkalmazottai este tartott gyűlésükön elhatározták, hogy haladéktalanul beszüntetik a munkát.

Lyon, október 13.

A Páris—Lyon—Mediterrainé vasuthálózat alkalmazottainak nemzeti szindikátusa proklamálta az általános sztrájkot, amely éjtélkor fog kezdődni.

Páris, október 13.

A kőművesek este gyűlést tartottak, melyben elhatározták, hogy holnap reggel általános sztrájkba lépnek. Az államvasuti alkalmazottak szindikátusa proklamálta az általános sztrájkot, hogy követeléseiket keresztülvigyék. Bizottságot küldtek ki, melynek feladata lesz a munka beszüntetésének időpontját elrendelni. A keleti vasut mozdonyvezetői és fűtői elhatározták, hogy sztrájkba lépnek.

Páris, október 13.

Megerősítést nyer, hogy a vasutas sztrájkokkal kapcsolatban számos elfogatási parancsot adtak ki, melyeket holnap reggel hajtanak

vége. A belügyminiszterium este közölte, hogy a keleti vasut összes vonatai elindultak, továbbá, hogy a Páris—Lyon—Mediterrainé vonalon a forgalom egészen normálisan bonyolódik le.

London, október 13.

Páris és London közt a közlekedés tegnap nem volt olyan nagy mértékben megzavarva, mint ahogy előre látták. Párisból a vonatok 2—3 órai késéssel érkeztek Calaisba. A postai szolgálatot részben automobilon teljesítik. Sok utas is automobilon utazik Belgiumba és Németországba. Az utazás díja Párisból Calaisba, vagy Boulogneba 100—150 frank. A basel—boullogne—folkeztowni vonat utasai azt beszéltek, hogy a vonatot a francia határon tul katonák vezették. Párisban azonban, a monettérti jegyek tulajdonosaitól eltekintve, csak olyanok kapnak jegyet, akiknek igen fontos az ügyük. Több londoni és párisi cég automobilszolgálatot rendezett be Páris és London között. A menetdíj négy személy részére 15 font sterling.

Berlin, október 13.

Lille-ből táviratozzák: A vasuti sztrájk következményei egyre jobban érezhetők. Itteni üzletemberek ma Párisba tett automobilutakért 450 frankig terjedő összegeket fizettek. Az összes állomásokon hadifelszereléssel ellátott csapatok toboroznak. A vasuti tudakozódó irodákat tegnap megostromolták, míg végre plakátokon értesítették a közönséget, hogy egyelőre a vasutigazgatóság maga sem tudhatja, hogy a vonatok mikor indulnak.

VÁRMEGYE

Községi jegyzők gyűlése. A hajdúvármegyei jegyzők együletének választmánya csütörtökön délelőtt 9 órakor a megyeházán, Papp Sándor nádudvari főjegyző elnökle alatt ülést tartott. A folyó ügyeket intézték.

Elfogott lóköti. Abri Bertalan cigány fiu Sándor László hajdusámsoni gazdálkodónál szolgált, akitől azonban a múlt hó 25-én egy lovat ellopott és megszökött. A lóköti cigány fiut a napokban elfogta a csendőrség s a ló is megkerült. Erről tegnap érkezett jelentés a debreceni kir. ügyészséghez.

Lépfene a juhok közt. Balmazújvárosról jelentik, hogy ott a juhok közt fellépett a lépfene és a jószág rakásra hull. A községet zár alá vették.

Elfogott notórius tolvaj. A hajdúnánási rendőrség tegnap egy notórius tolvajt fogott el. Singer Dánielnek hívják a jeles egyént, a kinek számos büntett terheli a lelkét. Így legutóbb Varga Sándor hajdúnánási cipészről lopott el egy órát. A notórius alakot beszállították a debreceni kir. ügyészség fogházába.

Elegáns és tartós férfi-, fiu- és gyermekruhát
Csoda olcsón lehet most vásárolni
Szörme árúknban óriási választék.
Gerő Ernő férfiruha áruházában
Debrecen, Piac-u. 41.

Ki a 2000 korona?

A csendőrparancsnokság előterjesztése a belügyminiszterhez.

A bihari haramia fejére kitűzött kétezer korona jutalomdíj körül nagy viták keletkeztek. Kétséges, hogy kiket illet ez a szép kis összeg. Szilágyiné, aki a csendőroket nyomra vezette, föltétlenül ragaszkodik ahhoz, hogy ő kapja meg a pénzt. A csendőrök is azt vitatják, hogy őket illeti meg a jutalomdíj.

A debreceni csendőrparancsnokság terjedelmes jelentést küldött a belügyminiszternek a Vitális-hajszáról és felsorolja azon kiadásokat is, melyek a négy héten keresztül folytatott hajszá folyamán felmerültek. Javasolja, hogy a jutalomdíjban Kotán Ferenc csendőrőrmester és Zempléni Lajos csendőrkaplár föltétlenül részesítenek és ezenkívül e két csendőrt külön kitüntetésre is ajánlja a debreceni csendőrkerületi parancsnokság.

A csendőrcsapatok buzgó munkájukban összejárták a határt és bizony semmit nem kiméltek. Szerencse, hogy a gabona nagyrészét már betakarították a tarlókról, mert bizony még lábön kiesépték volna a csendőrosizmák. De azért kár esett a nádasban. A Vajna testvérek és R. Juhász János kártérítést is követeltek a nádasokban okozott pusztításért. Megállapították, hogy Vajna János kára 150 korona, Juhász János kára 380 korona.

Most intézkedik a csendőrség a haramia kézrekerítőjének szánt 2000 korona jutalomdíj kiadása felől is. Szilágyi Sándorné ügyvédet fogadott és ennek útján külön felterjesztést kíván a belügyminiszterhez juttatni, melyben azt vitatja, hogy senki mást nem illet meg jutalomdíj ebben az ügyben, csak őtet, mert, ha ő nem vezette volna a csendőrséget a Vitális lakására, úgy azt élve nem találta volna meg, már pedig a jutalomdíj csak az esetre szól, ha a haramiára még életében rábuknának.

VÁROSHÁZA.

Lőtér a Hortobágyon. A hadházi ut mentén levő harcászati lőtér bérlete 1912-ben lejár. A város, miután ezekre menő kárt szenved ugyanis a miatt, hogy a lőtér környékén levő birtokait kellőképp nem értékesítheti, magasabb bérösszeget kért a lőtér használatáért, a katonai kincstár azonban úgy határozott, hogy nem adja meg a magasabb bérösszeget, hanem a lőteret bérbe adja és a Hortobágyon jelöl ki alkalmas területet a lőtér számára.

Kiutalt 60.000 korona. A nagyváradi helyi érdekű vasut részvénytársaság törzsrészvényeire a városi közgyűlés 60.000 koronát szavazott meg, melyet a tanács kiutalt.

A vargakertiek kérése. A vargakerti lakosok azt kérték a város tanácsától, hogy a Herceg-utca végétől a Miklós-utca végéig, esetleg a csatornaépítésből kikerült téglanyag fölhasználásával, téglázott kocsi, vagy legalább gyalogjáró utat készíttessen. A tanács nem tárgyalta érdemben az ügyet, hanem áttette azt a jog- és pénzügyi bizottsághoz.

Árverések boltbérletekre és lakásokra. A város tulajdonát képező Simonffy-utca 1. és 2. számú bérházakban több lakás és bolt bérlete jár le 1911. május hó 1-én. Ezeknek bérbeadására a tanács március 23-án tűzött ki és pedig e hó 28-án, délelőtt kilenc órára. A Simonffy-utca 1. és 2. számú házakban kilenc boltbérletet és öt lakást, a Péterfia-utca 56. számú házában egy boltbérletet adnak bérbe.

Az új Arany Bika fölépítése. A városi tanács csütörtöki ülésén tárgyalta a Hajós és Villányi budapesti műépítésszek ajánlatát, melyet a „Debreceni Ujság” már részletesen ismertetett. Dr. Vargha Elemér tanácsnok mutatta a gyönyörű, háromemeletes szálló terveit és ösmertette a vállalkozó cég ajánlatát. A tanács, mielőtt a döntő szót kimondaná, véleményezés végett kiadta a terveket és az ajánlatot a mérnöki hivatalnak.

Új ágyak a rendőrilegénységnek. Rostás István rendőrőrkapitány előterjesztést tett a tanácsnak, hogy rendeljen 24 darab vaságyat a rendőrilegénység számára. A tanács az ágyakat megrendelte.

Nem küldenek ki közös bizottságot. A városi közgyűlés kimondotta, hogy a Csokonai- és Emlékkertet hazi kezelésbe veszi. Eddig a Csokonai-kör kezelte és a kör az átadásra vegyes bizottság kiküldését javasolta. A tanács a közgyűlés határozata alapján a közös bizottság kiküldését mellőzte.

Nagyerdei korcsolya-pálya és csónakázó-tó.

A nagy értekezlet ma este fél 6 órakor lesz a városházán.

Városunk egész közönségének kívánsága a nagyarányú, modern korcsolyapálya létesítése. Igazán különös állapot is volt az, hogy ilyen, 100,000 lakossal bíró, nagy arányokban fejlődő városnak hosszú esztendőknél keresztül nem volt korcsolyapályája. A közóhajt ismerve, indította meg a Debreceni Tornaegyesület másfél évvel ezelőtt a mozgalmat egy, a Nagyerdőn létesítendő korcsolyapálya iránt.

Az egyesület, szem előtt tartva a város szépítésének ügyét is, úgy tervezi, hogy a helyi vasut erdei állomásával szemközt fekvő nagy területen tavat létesít, mely nyáron

mesés szép csónakázóul, tétlen pedig kitűnő korcsolyapályául szolgál.

A terv megvalósításával a Nagyerdő igazán gyöngye lesz városunknak. A tó déli partján hatalmas, villaszerű korcsolyacsarnok épül, ebben lesznek a várótermek, buffet stb.

A tó környékét ültetvényekkel, virágokkal gyönyörű parkká alakítják át.

Tervbe vették továbbá még egy modern, nagyarányú uszoda létesítését is.

A Debreceni Tornaegyesület ezúton kéri fel Debrecen város hölgy és férfi közönségét, hogy e városnak fejlődését nagy lépéssel előrevivő terv megvalósítása érdekében a ma este, fél hat órakor, a városháza nagytermében megtartandó értekezleten minél nagyobb számban megjelenni szíveskedjenek.

Menyasszonyi ékszerek!
Legnagyobb választékban!
Legolcsóbb árakon!
Jótállás mellett!

Löfkovits Arthur
és Jársa
magyarország

legnagyobb legmeghízhatóbb
órás és ékszerész
ezüstmű üzletében. 1693

SZINHAZ.

Ma, pénteken, okt. 14-én szinre kerül:

Elvált asszony.

Operett 8 felv.

HETI MŰSOR:

Szombaton: Pillangó kisasszony, opera. A) bérli. Vasárnap délután: Peleskei notárius, operett. Este: Csákó és kalap, vígj.

Tűz a Kuruzsló előadása közben.

Tegnap este a színházban a Kuruzsló előadása közben a szinpadon tűz volt. Az első felvonás vége felé ugyanis Császár Kamilla, aki egy eselédleányt játszik, bejön a szinre, hogy lámpát gyújtson. Amint azonban az égő gyufaszálat a lámpaüveg felett tartotta, attól a papir ernyő tüzet fogott s lángra lobbant. Erre a közönség soraiban természetesen pánik keletkezett, azonban a vasfüggönyt gyorsan lebocsátották s a tűzoltóság a készenlétben levő vizes lepedővel sikerült a tüzet hamarosan elfojtani. Rövid szünet után a megszakított előadást tovább folytathatták s a publikum azután teljesen nyugodtan viselkedett.

Csákó és kalap. (A színházi iroda jelentése.) Nagy ambícióval és szorgalom-

Moskovits József uridivat terme angol férfi szövetek

Piacz-utca 26. (Főtűzsdé mellett).

Jutányos, és pontos kiszolgálás! Megérkeztek a bol- és külföldi legújabb divatos és így az elegáns őszi ruhák már most megrendelhetők. Szives pártfogást kér tisztelettel

Moskovits József, uriszabó, Piac-26.

ma készül a színtársulat egész személyzete a vasárnapi bemutatójára: a Csákó és Kalap előadására. Az újdonság, mely eddig Európa minden nagyobb színpadját bejárta és Bécsben közel múltban, miután előzőleg betiltották, később már nagy sikerrel 100 előadást ért. Az újdonságban kitűnő szerepet játszik a nők közül: Turyné, Uti Gizella, Császárné Kamilla, Huzella Irén, Rónai Hermin. A férfiak közül: Thury Elemér, Zilahy, Deésy, Borbély, Kardos, Ligeti, Pataky, Kemény, Nádor, Torma, Szántó és Bombai vannak kisebb-nagyobb szerepekben foglalkoztatva. Az előadás, tekintettel, hogy a repülőverseny elhalasztatott, nem bérlet-szünetben, hanem a kis bérlet 3-ik számában tartatik meg.

Éjfél látogatás. Ilyen cím alatt mutatja be az Uranus színház legújabb mozgókép-slágerét, mely egy amerikai mozgó színpad remeke. Az izgalmas dráma szenariozása, egész kerete megkapó s a cselekmény háttérére amerikai erdők, folyók, a legszebb tájfelvétellel is felvehetik a versenyt. Kacagató bohózatok, utazási felvételek tarkítják a kitűnő műsort, amit egy francia automobilversenyről készült felvétel tesz be. A színház bucsuzó vendégművészei Addiks komikus zsonglőr és Ferra Olga átváltozó művész ma és holnap utoljára lépnek fel.

Az Uranus színház ma, új műsora a következő: 1. Egy olasz páncélos-hajó vízrebocsátása. — 2. A Riviera. Természeti felvétel. — 3. A kis hősnő. Dráma. — 4. Addiks, amerikai komikus zsonglőr és céllövő parodista bucsufellépte. — 5. Béla bálba megy. Kacagató bohózat. — 6. Ferra Olga átváltozó művész bucsufellépte. — 7. Éjfél látogatás. Dráma. — 8. Max, mint boxoló-művész. Bohózat. — 9. Műsoron kívüli kép: Automobil-verseny. Előadások rendje hétköznapokon: délután 5—7 óráig mozgókép-kép-műsoros előadások folytonos bemenettel. Este pontban 7 órakor kezdődik az első és pontban 9 órakor a második esti előadás. Ezen esti előadásokon fellépnek a vendégművészek is. Az esti előadásra bármikor is érkező közönség csakis azt az előadást nézheti meg, amely előadásra jegyet váltott. A következő előadásra csak is új jegy váltása jogosít. Kedvezményes árú jegyek 9 óráig érvényesek. Legközelebbi új műsor: vasárnap; ugyanakkor az újonnan szerződött vendégművészek fellépte.

Koleragyanus rendőr. Riadalom a bűnügyi osztályon.

Az elmúlt éjjel kolerariadalom volt a régi bűnügyi osztályon, amely most a rendőrlégénység laktanyája. Az éjjeli inspekción csapathoz volt beosztva Rákóczi Gergely 44. számú közrendőr.

Ugy 11 óra után hirtelen rosszul lett, hányási rohamok fogták el, gyomorfájásról panaszkodott. Persze a kartársai rögtön arra gondoltak, hogy kolerás s azonnal orvosért telefonáltak.

Csakhamar meg is érkezett dr. Balkányi Ede orvos, aki megvizsgálta a beteget s heveny gyomorhurutot konstatait. Hazaszállították Csapóker, Kinizsi-utca 15. szám alatti lakására s most ott ápolják. Elővigyázatból öt napi megfigyelés alá veszik Rákóczi Gergelyt s azt a helyet, a hol megbetegedett, fertőtlenítették.

Gyilkol a marólug Életunt leány.

Sehogy sem tudott kibékülni az élettel Bodonyi Rózsika, 19 éves szobaleány. Valami nagy bánata lehetett, a mit nem vallott be senkinek, de a mi sok szomorú órát szerzett neki.

A Piac-utca 77. szám alatt lakott a mostoha anyjánál. Szolgálatban nem volt, mert mint beszélték, vőlegénye volt, a ki nem engedte meg, hogy alkalmazás után nézzen. A boldog jövő rózsás reményei sem vigasztalták meg a fiatal leányt, a ki gyakran tett célzásokat arra, hogy mennyire megunta az életet.

Tegnap délelőtt, ugy 11 óra után aztán öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Jöcskán felhajtott a gyilkos méregből s mire az előtelefonált mentők megérkeztek, irtózatos kinokat szenvedett.

A súlyosan sérült teremtést a mentők beszállították a kórházba, a hol nyomban ápolás alá vették s megtették a mentési kísérleteket. Állapota azonban annyira válságos, hogy aligha éri meg a reggelt.

UJDONSÁGOK.

* Istentiszteletek a gör. kath. templomban a Bold. Szűz Oltalma ünnepén: fél 7 órakor reggeli istentisztelet, délelőtt 9 órakor szent mise, utána körmenet, délután 3 órakor vacsernye, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

* Kálmán napja. A jeles névnapok közül való a Kálmán nap is. A debreceni Kálmánok közül sokan keresték föl jó kivánságaikkal Szabó Kálmán katonai tanácsnokot, dr. Boldizsár Kálmán mezőrendőr-kapitányt, Wessprémy Kálmán vármegyei főlevéltárost, K. Tóth Kálmán ref. lelkészt, dr. Nagy Kálmán járási orvost és ügyvédet, dr. Szotyori Nagy Kálmán orvost, Dalmy Kálmánt, a debreceni első takarékpénztár főkönyvelőjét.

* Adózók figyelmébe. Az 1908—9. évekre szóló I., II. oszt. kereseti adó kiv. pótlajstrom, 1909. évi hadmentességi díj kiv. pótlajstrom és az 1910. évi házadó kiv. pótlajstromok f. hó 14-től 21-ig a városi adóügyosztálynál (félemelet 11.) — 8 napi közzemlére lesznek kitéve, azokat adóköteles felek megtekinthetik s az esetleg sérelmes kivetés ellen észrevételeiket megtekinthetik. A háztulajdonosok figyelme különösen felhívatik a f. évi házadó kiv. pótlajstromok betekintésére, mivel az adóügyosztály által már megállapított és a múlt évi házadó kiv. pótlajstromnál is 186,000 koronával magasabb házbéradót a pénzügyigazgatóság 30,600 koronával felemelte. A városi adóügyosztály.

* A Felső Kereskedelmi Iskola felső osztályu növendékei, Fux Antal és Margócsy Emil tanárok vezetésével, a tegnapi nap folyamán megtekintették a Debreceni Faipar r.-t. modern és fejlődésben levő Ispóty-laposi gyártelepét, hol szíves fogadtatásban részesültek. Utána az ez évben létesült Vendéglősök, hentesek és mészárosok műjégygárának üzemével ismerkedtek meg.

* Magyary Kálmán síremlékének leleplezése. Magyary Kálmánnak, a híres debreceni cigányművésznek, aki ugyanis, mint nótaszerző, ugyanis, mint klasszikus képzettségű előadó művész, olyan sok gyönyörűséget szerzett a debreceni közönségnek, tegnap leleplezték le síremlékét a Várud-utcai temetőben. A síremlék igen inpozáns, fekete márvány oszlopos művészi kivitelű domborművel, hegedűvel, vonóval stb. A sírnál Szathmáry Zoltán lapszerkesztő mondott beszédet, röviden méltatva az elhunyt nagy művész működését, zenei érdemeit. A leleplezésnél Debrecen urí társadalma és zenészvilága nagy számban képviseltette magát.

* Az egyeki nép és az Ohat. A múlt század derekán a város ohati birtokait az egyeki nép munkálta — felesbe. Aratás, kukoricatörés és hordás idején a város gazdája heteket töltött kint a pusztán és szedte be a termés felerészét, azután a városi igákkal hordatta Debrecenbe. A feles gazdálkodás meghozta a városnak is, az egyeki feleseknek is a polgári hasznot. A feles gazdálkodásnak azonban sok apró ügye-baja volt, aminek következtében a magisztrus ráunt a feles gazdálkodásra és nagybérletnek adta ki az Ohatot. Igaz, hogy így kevesebbet jövedelmezett a városnak az ohati birtok, de kényelmesebb volt a tanács dolga. Már régen hangoztatta a „Debreceni Ujság“ is, hogy apró, paraszterleteket kell csinálni a két nagybérletből, Jánosi Zoltán ref. lelkész is sürgette ezt a közgyűlésen, de leszavazták. Az egyeki nép azóta megindult Amerika felé. Az ohati bérletek dolgában végre megtörtént az, amit már régen meg kellett volna tenni: megalakult „az egyeki kisbirtokosok és földművelők haszonbérlet szövetkezete“ és a cégjegyzésre jogosultak a céget tegnap bejegyeztették a debreceni polgári törvényszéknél. A szövetkezet most már mint jogi személy fog árverelni az ohati bérletek.

* Két holttest a Tiszában. Két öngyilkos holttestet fogták ki tegnap a Tiszából, egy férfit és egy nőt. A férfi hullája azonos Kozma Endre szegedi honvéd zászlóossal, a kiről megirtuk, hogy halálaszánta magát azért, mert harmincöt korona cipő-kontót csinált és ezt nem tudta kifizetni. A női holttestet Szerbkeresztúron halászták ki a vízből és megállapították, hogy egy fiatal, szép arcú leány hullája, a ki valószínűleg Hódmezővásárhelyről tűnt el. Hódmezővásárhelyről eltűnt egy Mészáros Teréz nevű leány, a kinek a ruhája hasonlított a holttest öltözkééhez. A rendőrség nyomozást indított, hogy ennek a rejtélyes leányöngyilkosságnak az okát és körülményeit, elsősorban pedig a leány kitételét megállapítsa.

* Kiknek kellene leánygyermek házimunkára? A debreceni m. kir. állami gyermekmenhely a közel jövőben el fog helyezni urí családokhoz házi munkára 12—15 éves leánygyermekeket. Akik ily gyermekeket magukhoz venni óhajtanak, naponta déli 12—1 között felvilágosítást nyerhetnek a gyermekmenhelyen.

* Az őszi állatvásár. A debreceni Dénes-napi vásár e hó 17-ikén kezdődik és 25-ikén nyer befejezést. A bőr, gyapju és mézvásár tart 17—20-ig, a juhvásár lesz 20 és 21-ikén, a sertésvásár 22. és 23-ikén, 23. és 24-ikén lesz a ló és 24-ikén és 25-ikén a baromvásár.

Koncz Fózsef fest és vegyileg tisztít
mindennemű
ruhát kifogástalanul

Debrecen,
Gyár és főzlet: Arany János-utca 10.
Fiók üzletek: Bathányi-utca 2. Vár-utca 3.
Telefon 701. 22.

* **A Zenekedvelők Körének** intéző bizottsága Simonffy Emil elnöke alatt legutóbb tartott ülésén összeállította az idei szezonban adandó hangversenyek sorozatát. E hangversenyek méltán sorakoznak az előző évek legfényesebb estélyeinhez. Eddig Kun László 80 tagu szimfonikus zenekarával, Juon Manén spanyol hegedűművészszel, Ivonne de Treville és a világhírű cseh vonós-negyessel szerződött a Kör. Az első hangverseny valószínűleg november elején lesz. Együttel értesíti a Kör a tagokat, hogy a jegyek kiállítására folyamatban van s azokat a jövő héten kézbesíteni fogják.

* **A gyógyszerárak zárórája.** A n. é. közönség tájékoztatására tudatja a debreceni gyógyszerésztestület, hogy a gyógyszerárak október 15-től kezdve, a téli idényben, ápril 15-ig este nyolc órákor záratnak.

* **Tűzvizsgálat.** A bősörményi-uton történt tüzeset ügyében tegnap délelőtt tartották meg a tűzvizsgálatot. Megállapították, hogy az istállóban kis gyermekek gyufával játszadoztak s egy eldobott égő gyufaszálatól gyuladt ki az épület.

* **A debreceni repülőnap.** Megirtuk tegnap, hogy a vasárnapra tervezett repülés a francia vasutas sztrájk miatt elmaradt s az a következő vasárnap, e hó 23-án lesz. Az eddig terjedő időt a rendezőség arra használja fel, hogy a feledhetlen látványosságot, melyet a kiváló francia aviatikus felszállása fog nyújtani, mindjobban előkészítse.

* **Öngyilkos honvéd.** Csak pár nappal ezelőtt rukkolt be katonákhoz Asztalos Sándor nevű legény, de ez a rövid idő is elég volt neki a gyöngyöletből. Szerdán este ugy 7 óra körül, a Péterfia-utcai honvéd gyalogsági laktanya félreeső helyén, a puskatisztító zsinórral felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már halott volt. Valószínű, hogy Asztalos Sándor hagyott otthon valakit, akitől nagyon fájt a megválás s szerelmi bánatában követte el az öngyilkosságot.

* **Tegnapi halottak.** A tegnapi nap folyamán az állami anyakönyvi hivatalhoz a következő halálozásokat jelentették be: Kardos András ref. 46 éves, Fige István ref. 1 napos, özv. Szilágyi Gáborné ref. 70 éves, Szabó Irén ref. 1 hónapos, Asztalos János ref. 21 éves.

* **Ítélet után.** Haverda Mariskát ma meglátogatta a védője, a ki elmondta, hogy Haverda Mária borzalmasan megváltozott tegnap óta: az ónszínű, barázdás arca, „deutschmeisteres“ szeme — éjszakai két idegrohama után — tíz-tizenöt évvel öregbnek mutatja. Ma is ártatlannak vallotta magát és csak abban bizik, hogy Jánossy még egyszer visszavonja a vallomását.

Az ügyvéd elhallgatta, hogy ez már nem segítene rajta. Haverda Máriát el fogják szállítani Márianosztrára, a hol egy esztendeig magánzárkában lesz. Ha jól viseli magát, körülbelül nyolc évet kell a fegyházban töltenie. A kuriától alig várhatja sorának a jobbrafordulását, a sikernek komoly reményével mindössze annyit próbálhatnak az érdekében, hogy a Patronag-egyesület révén könnyítéshez jusson: mint intelligens

asszony talán felügyelőnő lesz idővel a börtönben. A vádlott-társ, Jánossy már most számít rá, hogy a fogházirórában alkalmazzák s tegnap kérte már az ügyvédjét, hogy ebben az irányban tegyen lépéseket. Marasztaló ítéletre el volt készülve s utána csak ennyit mondott dr. Dési Gézának:

— Bizony doktor ur, ez drága liaison volt...

Látszatra Vojtha rendült meg leginkább. Az éjjel öngyilkosságra is gondolt, a lepedőből akart köteleket csinálni a nyakára, de nagyon hamar észrevették.

* **Franklin kis lexikona,** 3 kötetben, megrendelhető Antalffy Józsefnél. Telefon 612.

* **A magyar Ehrlich neve Borolin;** ezer és ezer ember hálaírata tanúsítja, hogy e csoda háziszser a fertőtlenítő szerek királya. Nőknek, férfiaknak legbiztosabb oltalmazója. Mindenütt kapható.

* **Telefonozás a robogó vonatról.** Lacroix francia mérnök most szabadalmaztatta egy új találmányát, amely lehetségessé teszi, hogy a haladó vonatból más vonatokkal és meghatározott állomásokkal telefonon közlekedni lehessen. Ennek a találmánynak a legnagyobb előnye az, hogy vele az eddigiekénél sokkal különb biztosítberendezéseket lehet csinálni vonatok számára. Lehet ugyanis ugyanazzal az elektromos összeköttetéssel automatikus jelző, sőt fékező készülékeket is mozgásba hozni, ami lehetetlenné teszi a vonatok összeütkezését. Az amerikai Eric-vasut berendezte már vonalain a vonatközi telefont s most már várni lehet, hogy ezt a végtelenül hasznos és a telefonozásnál fogva nagyon jövedelmező készülékeket mindig több vasut fogja alkalmazni.

* **A csoda nő,** legujabb kuplé, a Royal orfeum nagysikerű ujdonsága már kapható Antalffy Józsefnél.

* **Francia babák,** baba-kocsik, törhetetlen és mindenféle automaticus gyermekjátékok legnagyobb választéka Mentze áruházában, Kossuth-u. 4. sz.

* **Színházi oukorkák** 30, 60 és 1 K eredeti csomagolásban kizárólag kaphatók az Első Debreceni Gőzcukorka-gyár városi üzletében. Fötér, Tisza-palota.

* **Elegáns férfi kalapok,** különleges nyakkendők és más egyéb őszi ujdonságok feltűnést keltő szép választékban Frank Testvéreknél, Piac-u. 50.

* **Pénz,** szivar és cigarettatárcák, női kiegészítők és utazó felszerelések legolcsóbbak Mentze áruházában.

* **Villamos osengőket** legolcsóbban rendez be Földvári L. Piac-utcai barak. Telefon 168.

* **Kalap ujdonságok** a legolcsóbbtól a legfinomabbig **Lengyel Samunál** Piac-u. 43.

* **Fésűk,** hajtűk, hajkefék és a legujabb hajdiszkekből naponta érkezik ujdonság Mentze áruházába.

* **Férfi és női kalapokat** a legszebben javít és tisztít Békés kalapos műhelye, Piac-utca 46., az udvarban.

* **Vizsla,** barna foltos, Hajdusámson határában, Nyiradony felé, a kocsí mellől elveszett. Nyakláncán bevéssett *Urfi* névre hallgat. Debrecen, Péterfia 18. szám alá hozandó, illő jutalom mellett.

* **Dr. Láng szanatóriumában** felvétetnek — elme és ragályos bajok kivételével — bármely betegségben szenvedők. Napi ápolási díj 6 koronától 12 koronáig. Külön szobák és közös kórtermek. Roentgen-laboratórium, elektromos gyógyeszközök, frandisatióhoz, darsonvalisatióhoz. Elektromágnes, villanyos fényfürdő, villanyos 4 rekeszes fürdő, kék s vörös fény, vibrációs masszázs. Legmodernebbül felszerelt műtőterem. Az intézet bárki által, bármikor megtekinthető, tudakozódásokra az intézet tulajdonosa készséggel szolgál felvilágosítással. Czim: Dr. Láng szanatórium. Debrecen, Kossuth utca 39. szám

UTAZÁS

a kátrányostartályban

Megszökött ördögök.

A kolozsvári gyermekmenhelyen nagy feltűnést keltett még hétfőn este, hogy a hálószobában üresen maradt öt apró ágy és öt fiatal lelenek nyoma veszett. Keresni-kutatni kezdtek az eltűnt fiuk után, de hiábavaló volt minden fáradozás, az öt lelenecet nem találták meg sehol. Nem találták meg, mert az öt lelenec kiszökött a kolozsvári teherpályaudvarra és ott az egyik kátrányos tartály-kocsiban bujtak el. A kocsira egy budapesti petroleumfinomító gyár cége volt ráfestve és a fiuk szentül meg voltak győződve arról, hogy a kocsit nem is mehet máshova, csak Budapestre.

Elhelyezkedtek a henger alakú tartály-kocsiban, még pedig körben a nyílás alá, hogy a betóduló friss levegő némiképpen csökkentse a kátrány penetráns, bűzös illatát. Tíz óra tájban megindult a kocsit, döcögve Nagyvárad felé. A fiuknak kellemetlen helyzetük volt. Minden percben összeütődtek, vagy a ruhájuk ragadt oda a kocsi kátrányos oldalához. A nyílás tejet is fel kellett tartani egyiküknek, mert különben megfuladtak volna. Aludni sem tudtak és valósággal megkönnyebbülten sóhajtottak fel tegnapelőtt úgy hajnal tájban, amikor a vonat nagy zökkenéssel megállott a nagyváradai pályaudvaron.

— Talán Budapestben vagyunk, — jegyezte meg az egyik fiu s hogy meg is bizonyosodjék róla, a felső nyíláson kidugta a fejét.

Épp akkor egy pályafelvigyázó haladt el a kocsi mellett és meglátta, a mint a szurtosképű gyerek széjjeltekintgetett. Rögön felment a létrán, hogy nyakonscipje a fiut s ekkor vette észre, hogy a tartályban a nyílás körül még négy maszatos arcu fiu gubbaszkodik.

A borzalmasan bekátrányozott fiukat azonnal kiszállították a kocsiból és egy rendőr a rendőrkapitány elé vitte őket, ahol bevallották, hogy Jakobsics Pál, Bereczky Antal, Palcsó János, Szücs István és Szvorényi János a nevük és a kolozsvári gyermekmenhelyről szöktek meg.

A rendőrség a fiukat megfürdette és ideiglenesen a toloncházban helyezte el. Értesítették a kolozsvári gyermekmenhely igazgatóságát is, hogy az elfogott szökevényeket szállíttassa vissza, de kátrány nélkül.

Legjobb a Békési Róza „Rózsza” szin szappana

TAVIRATOK.

Az uralkodó sirt.

Bécs, október 13. Mikor ma a magyar delegáció tagjait dr. Láng Lajos a király elé vezette és ünnepelesen aposztrofálta 80. születése napja alkalmából és biztosította népei szeretetéről, az uralkodó meghatottan törölgette könyves szeméit és a zsebkendőjét többször a szeméhez emelte.

Visszavont petició.

Budapest, okt. 13. Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkár zsolnai mandátuma ellen a petíciót ma visszavonták.

Az orosz cár Potsdamban.

Berlin, okt. 13. Az orosz cár október 20-án Potsdamban meglátogatja a német császárt, a ki november 4-ikén adja vissza a látogatást Pétervárt, a téli palotában. A látogatások teljesen családi jellegűek.

Rejtélyes hulla.

Budapest, okt. 13. Nyitráról jelentik: Nyitraludányban egy szalmakazal alatt emberi hullát találtak. A hulla nyakan nadrágszíj volt megfeszítve. A körorvos dinarmegállapította, hogy gyilkosság történt és hogy a hulla mintegy négy hét óta fekszik a kazal alatt. Az arcát a rovarok és egerek annyira szétroncsolták, hogy nem lehet fölismerni.

Az Aerenthal expozéja.

Bécs, okt. 13. A delegáció külügyi albizottságában ma délután 4 órakor tartotta meg expozéját Aerenthal Alexa báró külügyminiszter. Hosszasan foglalkozott az annexióval, megelégedését fejezte ki a békés megoldás fölött. A szükségességét hangsúlyozta annak, hogy a délkeleti államokkal szorosabb gazdasági kapcsolatot létesítsünk. A béke állandóságát a flotta és a hadsereg harcképességében látja, mert külügyi sikereket e két tényező nélkül elérni nem lehet, éppen ezért kívánatosnak tartja a hadügyi és tengerészeti költségvetések elfogadását.

Heine szobra Hamburgban.

Hamburg, okt. 13. A tegnap itt megnyitott bar-kávéház előtt, mely a maga nemében a legnagyobb Északnémetországban, a terrazon fogják felállítani azt a Heine-szobrot, melyet Vilmos császár a korfui Achilleon-kastély megvásárlása után onnan eltávolított. A szobrot úgy fogják felállítani, hogy az utcáról is jól látható lesz.

Miniszterek Bécsben.

Bécs, október 13. Ma délelőtt 10 órakor, a bankgassei magyar palotában értekezlet volt, amelyen résztvettek Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Berzeviczy Albert, a képviselőház elnöke, Zichy Ágost gróf, a delegáció alelnöke és az értekezlet további folyamán Lukács László pénzügyminiszter. A magyar kormány tagjai a holnap napot is Bécsben töltik el. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a holnap nap folyamán alkalmasint folytatják az osztrák kormány tagjaival a múlt héten megkezdett tárgyalá-

sokat. A miniszterelnök és a pénzügyminiszter holnap éjjel visszautaznak Budapestre, ahonnan kedden térnek vissza Bécsbe. A delegációk ülésezése alatt tartandó legközelebbi közös miniszteri értekezlet idejét még nem állapították meg.

Agárverseny Nyiregyházán.

Nyiregyháza, okt. 13. A szabolcsvármegyei agarasz egyesület ez évi agár versenyét november hó 5-én és következő napjain tartja meg, a nagykállói határban. A társulat az idén üli meg fennállásának 50 éves évfordulóját, mely alkalomból a rendesnél nagyobb díjakat írt ki. Nov. 5-én este Nyiregyházán társasvacsora és tánc lesz. A verseny első díja lesz a földmivelésügyi m. kir. miniszterium által adományozott bábolnai arabs kanca és az egyesület által adandó 1000 korona készpénz, második díj: hölgyek díjaként 400 korona aranyban és tiszteletdíj, harmadik és negyedik díj tiszteletdíj, melyet Orosz Miklós és dr. Korniss Ferenc bocsájtottak rendelkezésre. Beíratási díj minden agár után 40 korona. A nevezések november hó 4-ikén délután 5 óráig a társulat jegyzőjénél, dr. Kauzsay Ödönél, Nyiregyházán adandók le.

Páris éhínség előtt.

Páris, október 13. A főváros a vidéktől teljesen el van zárva a vasutasok sztrájkja miatt, aminek következtében az élelmiszerek ára emelkedett. Ha a sztrájk hosszabb ideig tart, a fővárost éhínség fenyegeti. A kormány a sztrájk értelmi szerzőit elfogatta és most a 22 tagú bizottság fogságban van. A sztrájkvezérek egyikét 3 évi fegyházra ítélték. A bizottság egyik tagja 2 hónapi fogházat kapott, a többi ellen is folyik az eljárás. A helyzet egyre fenyegetőbb, mert a szindikátusok az általános sztrájkot akarják kimondani.

A magyar nyelv tanítása.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét közli ma a hivatalos lap a nem magyar tanítá nyelvű, államsegélyt élvező községi és azon hitfelekezeti elemi népiskolákat illetőket, amelyek az iskolafenntartó által bemutatott és a miniszter által jóváhagyott tantervvel nem rendelkeznek. A rendelet főképp a magyar nyelv tanításáról szól s elírja, hogy miképpen kell tanítani a kis gyermekeket a magyar nyelvre. A rendelet értelmében az első osztályban az iskolai rendtartással kapcsolatos megszólítás, figyelmeztetés, a mindennapi köszönés formái, az iskola és iskolai élet, az emberi test részei, a családi élet, a gyermek foglalkozása, az épület, az udvar, a kert és a magyar gyermekjátékok tanítandók.

A második osztályban a templom, a község, a lakosság, a nap részei és a hát, a szülők iránti tisztelet, a pénz és gyermekjátékok, testgyakorlat, továbbá magyar írás és olvasás.

A harmadik osztályban magyar beszélgetés. A község határa, földrajzi alapfogalmak, növények és állatok védelme, emberszeretet, igazmondás, valláserkölesei elbeszélések, pénznemek, értékek, továbbá írás, olvasás.

A negyedik osztályban a falusi élet eseményei, a gazdasági munkák, a határos vármegyék, Magyarország, takarékosság, törvénytisztelet, magyar történelmi mondatok, vallásos és hazafias költemények, számvetés, testgyakorlat, kézimunka, továbbá olvasás és írás.

Az ötödik és hatodik osztályban az egyik évben magyar beszélgetések a történelem köréből, a községi, járási és törvényhatósági igazgatósról, a közegészségről, a tanult számok alkalmazása, írás és foalmazás, a másik évben szintén magyar beszélgetés, a közegészség, a cselédtörvény, a természetrajz ismertetése és a tanult számok alkalmazása az otthoni és gazdasági életbe. Végül írás, olvasás és fogalmazás.

A recept-panama.

Nyilatkozik

a gyógyszerészek testülete.

Azt hangoztatják, hogy Glück Rezső elmebeteg, már régen nincs beszámítható állapotban. Lehet, hogy ilyen módon Glück Rezsőt sikerül majd szanatóriumba elhelyezni. Glück bemondásai alapján vizsgálat folyik több gyógyszerész ellen.

A három letartóztatott az éjelt még a rendőrségen töltötte. Raportra nem vitték őket, ki sem hallgatták és nem is hallgatják. Hanem mind a hármat átkísérik az ügyészséghez. Megemlítendő, hogy a letartóztatott orvos és a két gyógyszerész beérték azzal, amit a tegnapi rapporton mondtak és nem jelentkeztek újabb kihallgatásra; úgy látszik, az újabb vallomásukat a vizsgálóbíró számára tartogatják.

Miután Glück Rezső nemcsak a fővárosi, hanem az ország összes gyógyszerészeit is hasonló receptvisszaélésekkel gyanúsította meg, a „Budapesti Gyógyszerész-Testület“ az összes gyógyszerészeknek reputációja érdekében tegnap tartott üléséből kifolyólag nyilatkozatot tesz közzé:

Felháborodással utasítja vissza a panamistáknak a gyógyszerészi karra szórt meggyanúsításait.

Mindenféle
M **nyomtatványt**
gyorsan, izléselesen és olcsón
kiállít a
Debreceni Ujság
nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

CSARNOK.

A legszebb asszony.

(Folyt.)

Lábor Lászlóra mély hatást tett ez a nyilatkozat. Ez az asszony akar lenni az ő gyermekének az őrangyala? Még inkább gondolkozóvá tette, milyen réven akar azzá lenni? Vajon nem sejtí-e, hogy a válás esetére ő rá gondolt?

Nem! Egyáltalában nem gondolt rá. Az az asszony egy kedves társat, egy udvarias férfit látott benne, akivel a csónakos tengeri fürdőn kellemesen eltársalog. De távolról sem sejtette, hogy Lábor komoly szándékkal rá gondolt.

— Asszonyom, ön rejtélyekben beszél.

Szóljon kérem, világosítsa meg a helyzetet. Ön ismeri a feleségemet, Órangyala akar lenni a leányomnak, tudja azt, hogy miért akarok válni. Szóval mindent tud.

— Tudok! Órangyala akarok lenni az ön gyermekének, sőt az ön további boldogságának is.

— Beszéljen, beszéljen kérem!
— Ön Lábó ur Fehér Géza mérnök miatt akar válni a feleségétől.
— Ezt is tudja?
— Ön nem bírja megbocsátani a feleségének, hogy a párbaj előtti napra szépséges felesége felkereste Fehér Gézát.
— Még ezt is tudja? De hát honnan tudja. Kicsoda ön, asszonyom. Fedezze fel már titkát.

— Erre még ráérek.
— Nyugtalanra tesz.
— Téved! Ez csak kíváncsiság. De majd kielégitem. Egyelőre feleljen nekem egy kérdésemre, de őszintén, határozottan. Szereti-e még mindig a feleségét?

Lábó László most érezte legjobban, hogy milyen kényes helyzetbe jutott. Ha az igazat megmondja, akkor elveszti a szőke özvegy rokonszenvét. Ha az ellenkezőjét állítja, talán előbbé vág szándékának és olyan kijelentést tesz, amelylyel reményét tőri le.

— Ön gondolkozik? ... Hát felelek ön helyett én. Lábó ur, ön még ma is nagyon szereti a feleségét.

Lábó tagadólag rázta a fejét.
— Hiába tagadná. Nekem éles megfigyelésem van. Láttam az abbáziai találkozást, láttam az ön arcát, tekintetét, izgatottságát. Kiolvastam belőle mindent. Szereti, nagyon szereti a feleségét. Önnek csak az esik rosszul, hogy a felesége azt a látogatást tette.

— De asszonyom ...
— Semmi de ... Én tudom! És mondja csak, meg tudna a feleségének bocsátani?

— Én? ... Soha!
— És ha én azt mondom, hogy megfog neki bocsátani.

— Akkor nem ismer engem, nem tudja elképzelni elhatározásom szilárdságát.

— De ezt a szilárdságot én lerombolom.

— Nem lehet.
— Még akkor se, ha bebizonyítom, hogy jogtalanul, igazságtalanul vádolja a feleségét és hogy méltatlanul szerzett neki fájdalmat, szenvedést?

— Ön állítja ezt?
— És bizonyítom. Mert az az asszony, a maga felesége példányképe a hűséges, forrón szerető hitvesnek.

(Folyt. köv.)

Áru- és értéktőzsde.

Október 13.

Budapesti értéktőzsde.

A tőzsde az izraelita ünnep miatt ma zárva volt. A magánforgalomban nyugodt volt a hangulat, az értékek csekély ingadozás után tartott irányzattal zárultak. — Előfordult kötések: Osztr. hitelrészvény 670.50—671.25, Magy. hitelr. 860.50—861, Lészám. 611.25, Jelzálogb. 523, Városi vill. 409.50, Magy. bank 759, Drasche 656.—.

Szabás, varrás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek kizárólag intelligens növendékek

ö. v. Knothy Kovácsné Sillye Gabriella

női szabás- és varró tanintézetében. Beiratkozás: Kossuth-utca 45. szám alatt reggel 9-től 12-ig, délután 2-től 5-ig bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével. 1460

Bontlakó növendékek felvételnek.

Uj! Uj! Elektrotechnikai gyár

nagyobbitás. 1488

11 év óta fenálló elektrotechnikai gyár és vállalkozással a mai kor igényeinek megfelelőleg újonnan berendezve megnagyobbitottam, valamint javító műhelyemet a mai naptól Széchenyi-utca 55. szám alatt megnyitottam.

FÖLDVÁRY L.
Debreceni Első Elektrotechnikai gyár. Telefon szám 816
Villamos és műszaki felszerelési vállalat iróháza és üzlet Piac-utca ideiglenes barák. Telefon szám 168.
Ugyanott egy tanuló főlvétetik.

Egyes mű- FOGAK

és egész fogsorok kautsukban a gyökér eltávolítása nélkül, arany sín rendszerű hidak, szájpadlás nélkül, Arany fogkoronákat kiválóan készít **MAGYAR FERENCZ**, fogtechnikus
Szentanna-utca 5. (Gondi-ház). 1696

BUTOR. VARGA JÓZSEF

bntorkereskedő, asztalos
:: kárpitos és díszítő ::
DEBRECEN, IV. Piacz-utca 44. sz.
Alapított 1850. Telefon 377.

A debreceni Iparművészeti kiállításán állami ezüstéremmel kitüntetve.

Óriási választék mindenféle butorokban, ebédlő, háló, szalon, férfi-szoba és teljes

menyasszonyi kelengyék
azonnal készen. 1667

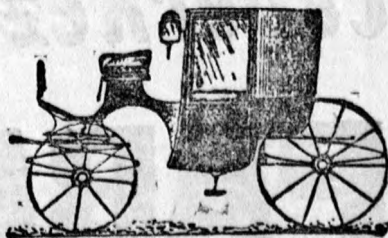
* Árjegyzék ingyen és bérmentve. *

A debreceni Ipartestületi kiállításán ezüstéremmel kitüntetve.

Legszolidabb bevásárlási forrás. Jutányos és pontos kiszolgálás.

FÁBIÁN LÁSZLO kocsigyártó

Debrecen, Hatvan-utca 22.

Raktáron tart mindennemű saját gyártmányú uri-, hintó- és hajtó-kocsikat, Régi kocsikat becserél. 1499

Megrendeléseket gyorsan és legpontosabban eszközöl, Javításokat elfogad.

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb házi szer a

Hollandi

GYOMORCSEPPEK.

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható: 1199

Mihalovits Jenő

gyógyszertárában

DEBRECEN.

A hires

„Bocskay“-kertben

közvetlen az állomás mellett egy, nyaralásra kiválóan alkalmas

szőlőskert

(szépen gondozott parkkal, jókarban levő lakóházakkal, gazdasági udvarral, gyümölcsösökkel) **jutányos áron**

eladó.

Érdeklődőknek szíveségből felvilágosítást nyújt a 1590

„Bocskay“-kert vasuti megálló főnöke.

„Evoe“

hajcsodaszer
:: bebizonyíthatólag ::
hatásos

kopaszság, hajhullás, hámlás elleni szer.

„Evoe“ erősíti és frissíti a fejbőrt, erősíti és elősegíti a haj nö-

vését. Egy nagy üveg ára, igen kiadós 5 kor. három üvegé 12 kor. „Evoe“ csoda-crém ráncvimmerli, redő, bőkrata ellen. Nagy tégyel 4 korona. „Evoe“ keleti szépitő-szappan 1 kor. Az „Evoe“ társaság főraktára: **BALOGH J.** Wien, II/555. Pratersrasset 57. 417.

Rajzó Miklós

nyolc év óta fenálló 1447

FESTŐ ISKOLÁJA

folyó hó 1-én ismét

MEGNYILT.

Jelentkezéseket elfogadok d. o. 9—12-ig
d. u. 3—5-ig.
Péterfia-utca 5. szám alatt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések díja 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér. Vastagabb betűből nyomtatott szó 10 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg bekiadatik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

LEVELEZÉS.

FIATAL szolid nő óhajtaná megismerkedni jobb módú magános uri emberrel, leveleket „Barna” jellegével főpostára kérek. 230

AJANLAT!

HA rosszul lát forduljon bizalommal Löbl Gyula és társai látészerszhez Debrecen, Piac-utca 63. 5551

AZ összes fényképészeti cikkek kapható Löbl Gyula és társánál Debrecen, Piac-utca 63. 5552

KÉT szoba, előszoba, irodahelyiségnek is igen alkalmas, Szentanna-u. 22. sz. a kiadó. Ertekezhetni Szenanna-u. 22. 201

ÖNT IS ÉRDEKLÍ! Megérkeztek divat-, férfi- és női-felöltők és téllkabátok, legolcsóbban kaphatók heti vagy havi részletfizetésre, Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17. részlet nagyruházában. 110

CSIGEKERT 38 sz. alatt két modern szoba, mellékhelyiséggel jóvizű kuttal kiadó. 57

Király kávéja mégis a legjobb, aromás, zamatos, vevő előtt pörköltve kapható, Dégenfeldtér. Fügynöki tanuló fölvetetik. 5550

LEGJOBB szabású miederek, csipkek, madeira battisztok szállagok a legnagyobb választékban Benyáts Emil Debrecen, Tisza-palota. 5548

28 krajcárba kerül egy pár férfi vagy női harisnya fejelése Benyáts Emil harisnyakötő iparvállalata. 5547

VALODI szegedi róza és édes nemes paprika különlegességek óriási raktára Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-u. 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5546

GÖZÉRŐVEL pörkölt naponta friss pörkölt kávé kapható Lindenfeld J. Jenő fűszernagykereskedésében. Városház-utca 2. Rózsater 3. Telefon 79 sz. 5545

HÁJHULLÁS ellen legjobb a Tannó china hajszesz. 1 üveg 1.60 fillér, Grósz Nagy Ferenc gyógyszer-tárában a színház mellett. 3-5544

Poloska írtást saját találmányu szabadalmazott gőzgéppel bármily felelősséget elvállalok Kiss Gyula Csapó-utca 44. 5439

A LEGTARTÓSABB és legkényelmesebb saját készítésű férfi-, női és gyermekcipők nagy választékban, szolid ár mellett szerethetők be Griczmann Gyula cipész-üzletében, Piac-utca, városház. Mérték utáni megrendeléseket divat szerint készítik. 4833

A jó hurkát szerető tisztelt közönséget ismételtelen értesitem, hogy október 15-én hurka estélyt tartok zene mellett. Nyugoti-u. 14. szám. Kovács János. 224

50 évi óta fenálló jó menetű lakatos üzlet betegség miatt kiadó. Kut-u. 14. 225

KIADÓ egy különlejáratu nagyobb utcai butorozott szoba, Nap-utca 2. sz. 226

ÜGYES varrónő, ki nagy varodában hosszabb ideig volt alkalmazva, kosztüm, bluz, pongyola és szinpadri ruhák készítését olcsón és pontosan elvégzi. Cim a kiadóban. 232

KERESLET.

Ügyes szobaleány uri családnál felvétetik. Cim a kiadóhivatalban.

MODERN 5-6 szobás lakást keresek novemberre megfelelő mellékhelyiségekkel, ajánlatok „Földbirtokos” címen kiadóhivatalban. 205

GYAKORLOTT napszabó esetleg nagy munkás alkalmazást nyer, Reiner Mór szabó üzletében. 204

EGY asztalossegéd, ki a keretek összeállításában jártas alkalmazást nyer Blattner Gyula üzletében, Piac-u. 69. 152

TANULÓ fizetéssel felvétetik Gósi Miklós játék diszműáru üzletében, Piac 32. 229

GYERMEKTELEN házmester felvétetik, Városház-utca 26. 227

Két ügyes varró leány felvétetik Péterfia 18 hátul az udvarba. 228

ELADÁS.

EGY bolti berendezés és fűszer áruk jutányosan eladó Nagy Sándor-utca 11. 198

ELADÓK kisebb és nagyobb lakások Bozzay-telepen, waggongyár és gépjavitó műhely végén. Ertekezhetni Csóka Pálnál a telepen. 222

Jó forgalmu házikenyér sütőde eladó. Cim a kiadóba. 231

Pályázat.

A debreceni m. kir. állami gyermekmenhelynél f. hó 1-én megüresedett gyermekfelügyelői állásra ezennel pályázat hirdettetik. Kizárólag nőtlen és fiatalabb egyének pályázhatnak, kik katonai kötelezettségüknek eleget tettek s ezenfelül a kertészetben tökéletes jártassággal bírnak. Az állás, mely 40 kor. havi fizetés és teljes ellátással javadalmatatik, azonnai elfoglalandó. Az ezen állást elnyerni akarók — okmányaikkal felszerelve — személyesen jelentkezzenek az intézet gondnoki irodájában. d. e. 8—2 óra között. 1639

Kipróbált

megbízható

Zseb, inga, fali és ébresztő órákat

legszebb ékszereket

jótállással legcélszerűbben

Kurián Gyula

elősmert jó hírnevű

műorásnál szerezzük be.

Debrecen, Piac-utca 42. SZ. 1486

Ahol javítások is legjobban és legolcsóbban, jótállással készülnek

Fazekas Imre

villanyvilágítási és erőátviteli vállalata 1500

Debrecen, Piac-utca 77. szám.

Szombaton este

Gömöri vendéglőjében nagy 1701

Hurka estély

tartatik. Törő Imre urtól vett asztali borok és Sestakerti karcos bor. Figyelmes kiszolgálás.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak nagyraktára.

Kaszanyitzky Endre

főttel üzletében

megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók:

asztali függő, szalon, ebédlő és hálószobai villany csillárok és lámpák

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére. 1652

Olosó árak! Kötő árú!

Vendéglői és kávéházi felszerelések.

LASZLÓ ZSIGMOND

ÁLLATORVOSI

RENDELŐ-IRODÁJA

nagy és kis állatok részére Csapó-u. 30. Telefon 558 sz. 1495

„OLLA” GUMMI különlegesség

A tudomány ma állása szerint bizonyítottan jobb létező Gummy óvszer.

„OLLA” GUMMI különlegesség

több mint 200 orvos által legmegbizottabbnak van ajánlva. Két évi jótállás.

Ara tucatanként 4, 6, 8, 10 korona. Az „OLLA”-gummi kapható az ország minden gyógyszer-tárában, jobb drogueriákban és az elsőrangú szaküzletekben. Követelje azonban, hogy a szállítója önnek csakis „OLLA”-t adjon. Az eláruló helyek kimutatását, árjegyzéket ingyen küld az

„OLLA” gummigyár. Wien, II. 262. Praterstrasse 57. 418

Kedvelt minőségek 1203 sz. tucatja 3 korona. 1204 sz. 8 korona.

Kapható Debrecenben: Mihalovits Jenő, Steiner Mandó Kovács Nándor gyógyszer-tárában, és Békés Lajos, Nagy András, Schön Sándor uraknál.

Megérkezett egy waggon friss őszi töltésű

1632

PARÁDI KÉNES BORVIZ.

Főraktáros Debrecenben: CSANAK JÓZSEF.

Kapható minden fűszerkereskedésben és vendéglőben.